

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 12/16
U Luxembourg 4. veljače 2016.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu C-165/14
Alfredo Rendón Marín/Administración del Estado i C-304/14, Secretary of
State for the Home Department/C. S.

Prema mišljenju nezavisnog odvjetnika M. Szpunara, državljani države nečlanice koji ima isključivo skrbništvo nad maloljetnim građaninom EU-a ne može biti protjeran iz države članice niti mu se može odbiti izdavanje dozvole boravka samo zbog njegovih ranije počinjenih kaznenih djela

Mjera protjerivanja može se donijeti samo ako je proporcionalna i utemeljena na važnim razlozima javne sigurnosti i na osobnom ponašanju državljanina države nečlanice, pri čemu to ponašanje treba predstavljati stvarnu, trenutačnu i značajnu prijetnju

Ugovorom o funkcioniranju Europske unije propisano je da je svaki državljani države članice građanin Unije i da ima pravo slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica.

U odnosu na dvoje državljana trećih država tijela države članice u kojoj borave i čiji su državljani njihova maloljetna djeca o kojima skrbe i koja su građani Unije, donijela su odluku o odbijanju izdavanja dozvole boravka, odnosno o protjerivanju, zbog ranije počinjenih kaznenih djela. Rendón Marín otac je i isključivi skrbnik dječaka španjolskog državljanstva i djevojčice poljskog državljanstva. Oba maloljetna djeteta oduvijek su živjela u Španjolskoj (predmet C-165/14). S druge strane, C. S. majka je dječaka britanskog državljanstva koji s njome boravi u Ujedinjenoj Kraljevini i nad kojim ima isključivo skrbništvo (predmet C-304/14).

Skreće se pozornost medija na činjenicu da se u predmetu C-304/14 poštuje zaštita identiteta koju je radi zaštite interesa djeteta C. S. rješenjem odredio britanski sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku.

Tribunal Supremo (Vrhovni sud Španjolske) i Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) London (Odjel za useljavanje i azil Višeg suda u Londonu, Ujedinjena Kraljevina) pitaju Sud kakav može biti utjecaj kaznenih djela na priznavanje prava boravka na temelju prava Unije.

U svojem današnjem mišljenju, nezavisni odvjetnik Maciej Szpunar prije svega ističe da se Direktiva o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište [boravak]¹ primjenjuje na situaciju Rendóna Marína i njegove kćeri poljskog državljanstva, ali ne i na situaciju Rendóna Marína i njegova sina španjolskog državljanstva, kao niti na situaciju C. S. i njezina djeteta britanskog državljanstva. Naime, Direktiva se primjenjuje na građane Unije i članove njihovih obitelji koji dolaze ili borave u državi članici različitoj od one čiji su državljani. Međutim, niti djeca Rendóna Marína, koja su španjolskog i poljskog državljanstva, niti dijete C. S., koje je britanskog državljanstva, nisu prešla granicu. Po mišljenju nezavisnog odvjetnika, Direktiva se primjenjuje u tom smislu da omogućava Rendónu Marínu da boravi u Španjolskoj (državi članici domaćinu) sa svojom kćeri Poljakinjom (maloljetnicom niže starosne dobi – državljankom druge države članice) nad kojom ima skrbništvo.

Nezavisni odvjetnik smatra da **se pravo boravka koje Rendón Marín ima na temelju Direktive zahvaljujući svojoj kćeri ne može ograničiti nacionalnom odredbom koja izdavanje dozvole**

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište [boravak] na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, str. 77.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42.)

boravka automatski uvjetuje nepostojanjem ranije počinjenih kaznenih djela u Španjolskoj ili u državama u kojima je prethodno boravio. Naime, to automatsko odbijanje protivno je načelu proporcionalnosti i ne omogućava ocjenu predstavlja li osobno ponašanje pojedinca o kojem je riječ kakvu stvarnu opasnost za javni poredak ili javnu sigurnost. Slijedom toga, **nacionalni propis – kojim je predviđeno da se državljaninu treće države, roditelju maloljetnog građanina Unije o kojem skrbi i koji s njime boravi u državi članici domaćinu, automatski odbija izdavanje dozvole boravka samo zbog njegovih ranije počinjenih kaznenih djela – protivan je pravu Unije.**

S obzirom na sudsku praksu Suda², nezavisni odvjetnik smatra da djeca Rendón Marína i dijete majke C. S., zbog činjenice da imaju državljanstvo države članice, uživaju status građanina Unije koji im daje pravo slobodnog kretanja i boravka na području Unije. **Svako ograničavanje tog prava stoga ulazi u područje primjene prava Unije, kojemu su protivne mjere čija posljedica je lišavanje građana Unije stvarnog uživanja sadržaja prava koja su im dodijeljena Ugovorom.** U slučajevima o kojima je riječ, moguće je da bi djeca, u slučaju protjerivanja svojih roditelja, bila primorana poči s njima, s obzirom na to da im je povjereno isključivo skrbništvo nad njima. Djeca bi stoga trebala napustiti područje Unije, čime bi bila lišena stvarnog uživanja sadržaja prava koja imaju na temelju svojeg statusa građana Unije. Kako bi se zaštitio interes te djece, roditeljima koji se nalaze u toj situaciji priznato je izvedeno pravo boravka. To pravo proizlazi izravno iz UFEU-a. Nezavisni odvjetnik ovdje po analogiji primjenjuje sudsku praksu o mjerama udaljavanja protiv *državljana države članice* kojemu su izrečene kaznene osude, pri čemu Rendón Marín i C. S. nisu građani Unije nego državljani država nečlanica, ali su članovi obitelji građanina Unije. U skladu s tom sudskom praksom, pojmove javnog poretka i javne sigurnosti u okviru ograničavanja prava boravka treba strogo tumačiti. Nezavisni odvjetnik ne smatra prihvatljivim da se ograničavanja takvog prava zbog razloga javnog poretka ili javne sigurnosti razlikuju ovisno o tome proizlazi li to pravo iz Ugovora ili Direktive.

Slijedom navedenog, nezavisni odvjetnik zaključuje da **je nacionalni propis kojim se predviđa automatsko odbijanje dozvole boravka državljaninu treće države koji je roditelj maloljetnih građana Unije nad kojima ima isključivo skrbništvo, zbog ranije počinjenih kaznenih djela tog državljanina, protivan pravu Unije kad zbog tog odbijanja djeca moraju napustiti područje Unije.**

Naposlijetku, nezavisni je odvjetnik razmotrio prigovor javnog poretka ili javne sigurnosti koji je istaknula vlada Ujedinjene Kraljevine kako bi opravdala odluku o protjerivanju C. S. Prema toj odluci težak delikt koji je počinila C. S. očita je prijetnja očuvanju socijalne kohezije i društvenih vrijednosti te države članice, što predstavlja opravdani interes. Nezavisni odvjetnik smatra da se **pravo Unije načelno protivi protjerivanju, ali da je u iznimnim okolnostima moguće donijeti takvu mjeru**, ako je ona u skladu s načelom proporcionalnosti i ako su osnove za njezino donošenje ponašanje osobe o kojoj je riječ (ponašanje koje treba predstavljati stvarnu, trenutačnu i značajnu prijetnju za temeljni interes društva) i važni razlozi javne sigurnosti.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća nezavisnih odvjetnika je predložiti Sudu, u punoj neovisnosti, pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodno pitanje omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute pitanje Sudu o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta Unije. Sud ne odlučuje o nacionalnom sporu. Nacionalni sud mora riješiti predmet sukladno odluci Suda. Tom su odlukom jednako vezani i drugi nacionalni sudovi pred kojima bi se moglo pojaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst mišljenja ([C-165/14](#), [C-304/14](#)) objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

² Osobito presude Suda od 19. listopada 2004., *Zhu i Chen* ([C-200/02](#), vidjeti i priopćenje za medije [br. 84/04](#)), od 2. ožujka 2010., *Rottmann* ([C-135/08](#) vidjeti i priopćenje za medije [br. 15/10](#)) i od 8. ožujka 2011., *Ruiz Zambrano* ([C-34/09](#), vidjeti i priopćenje za medije br. [16/11](#)).